

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 361/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], a [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Silviou Rolkovou, LL.M., Ľudovíta Fullu 5, Senec, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd samostatne a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 13 a čl. 34 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nitra, odboru kriminálnej polície v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1953/OEK-NR-2013 a jeho rozhodnutím ČVS: ORP-1953/OEK-NR-2013 zo 16. októbra 2017 a postupom Okresnej prokuratúry Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Pv 137/14/4403 a jej rozhodnutím č. k. 4 Pv 137/14/4403-58 z 21. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], a [REDACTED]
o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru samostatne a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 13 a čl. 34 dohovoru postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nitra, odboru kriminálnej polície (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1953/OEK-NR-2013 (ďalej len „napadnuté konanie okresného riaditeľstva“) a jeho rozhodnutím ČVS: ORP-1953/OEK-NR-2013 zo 16. októbra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného riaditeľstva“) a postupom Okresnej prokuratúry Nitra (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Pv 137/14/4403 (ďalej len „napadnuté konanie okresnej prokuratúry“) a jej rozhodnutím č. k. 4 Pv 137/14/4403-58 z 21. novembra 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením okresného riaditeľstva bolo podľa § 228 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) prerušené trestné stíhanie vedené pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, pretože sa nezistili skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe. Sťažovatelia sú v trestnom konaní v postavení poškodených a proti uzneseniu o prerušení trestného stíhania podali sťažnosť, v ktorej namietali, že vo veci nebolo vykonané „účinné“ vyšetrovanie. Prokurátorka okresnej prokuratúry

rozhodla o sťažnosti napadnutým uznesením okresnej prokuratúry tak, že ju ako nedôvodnú zamietla.

3. Sťažovatelia v sťažnosti doručenej ústavnému súdu tvrdia, že 26. novembra 2013 podali oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu, pričom „v danej trestnej veci bolo najskôr ich oznámenie vyšetrovateľom PZ odmietnuté. Potom, čo prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra vyhovel sťažnosti proti uzneseniu o odmietnutí veci a dané uznesenie vyšetrovateľa PZ zrušil, bolo začaté trestné stíhanie tzv. vo veci vydaním uznesenia podľa § 199 ods. 1 Tr. por. pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. V priebehu ďalšieho konania bolo trestné stíhanie až trikrát bezdôvodne prerušené, pretože podľa názoru vyšetrovateľa PZ sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe.“. Ďalej sťažovatelia tvrdia, že „dĺžka celého prebiehajúceho trestného konania ako celku od momentu podania oznámenia (26.11.2013) do vydania uznesenia o prerušení trestného stíhania (16.1.2017), 4 roky a 2 mesiace (celkovo 50 mesiacov) nie je ničím ospravedliteľná.“.

4. Podľa názoru sťažovateľov „bolo trestné stíhanie bezdôvodne prerušené“. Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uvádzajú, že „niekoľkokrát podali sťažnosť na postup a konanie vyšetrovateľa PZ ako aj na prietahy v konaní, avšak bezúspešne, Okresná prokuratúra Nitra nechala tieto námietky na prietahy v konaní bez povšimnutia, resp. v jednom prípade prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra uviedla, že aj keď je možné sčasti stotožniť sa s názorom, že vyšetrowanie neprebíha bez prietahov, avšak z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že vyšetrovateľ PZ predvolával [REDAKOVANÉ] opakovane na výsluch, z ktorého sa on viackrát ospravedlňoval. Prokurátorka však podľa príslušných ustanovení Tr. por. neskúmala dôvodnosť viacnásobného formálneho ospravedlňovania [REDAKOVANÉ], resp. jeho matky [REDAKOVANÉ]. Sťažovatelia ešte pred nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o prerušení trestného stíhania zo dňa 16.10.2017, takmer 1 rok od poslednej sťažnosti na prietahy v konaní, opakovane podali sťažnosť na prietahy v konaní, na ktorú však do dnešného dňa nedostali žiadnu odpoveď, avšak z dôvodu zachovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti, už nemôžu ďalej čakať a vzhľadom na doterajší prísne formalistický postup Okresnej

prokuratúry Nitra je viac než zrejmé, že sťažovatelia by na odpoveď Okresnej prokuratúry Nitra čakali márne.“.

5. Sťažovatelia v petite sťažnosti navrhujú, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v trestnom konaní ako celku vedenom Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre, odbor kriminálnej polície, Nábrežie mládeže 1, 949 01 Nitra, sp. zn. ČVS:ORP-1953/OEK-NR-2013 a Okresnou prokuratúrou Nitra, Damborského 1, 949 99 Nitra, sp. zn. 1Pv137/14/4403 (správne má byť sp. zn. 4 Pv 137/14/14403, pozn.) porušené boli.

2. Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre, odbor kriminálnej polície, Nábrežie mládeže 1, 949 01 Nitra a Okresnej prokuratúre Nitra, Damborského 1, 949 99 Nitra prikazuje, v trestnej veci sťažovateľov vedenej pod sp. zn. ČVS:ORP-1953/OEK-NR-2013, resp. 1Pv137/14/4403 (správne má byť sp. zn. 4 Pv 137/14/14403, pozn.) konať bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľom za prietahy v konaní priznáva finančné zadostučinenie v sume 10 000 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré sú povinné Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre, odbor kriminálnej polície v sume 8 000 € (slovom osemtisíc eur) a Okresná prokuratúra Nitra v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur) vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresná prokuratúra Nitra svojim konaním a rozhodnutím zo dňa 21.11.2017, sp. zn. 4 Pv 137/14/4403-58 porušila základné právo sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru samostatne a čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 13 dohovoru a čl. 34 dohovoru.

5. Ústavný súd zrušuje uznesenie Okresnej prokuratúry Nitra zo dňa 21.11.2017, sp. zn. 4 Pv 137/14/4403-58, vracia vec a prikazuje jej vo veci konať.

6. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre, odbor kriminálnej polície svojim konaním a rozhodnutím zo dňa 16.10.2017, sp. zn. ČVS:ORP-1953/OEK-NR-2013 porušil základné právo sťažovateľov na súdnu a inú

právnú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru samostatne a čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 13 dohovoru a čl. 34 dohovoru.

7. Ústavný súd zrušuje uznesenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre, odbor kriminálnej polície zo dňa 16.10.2017, sp. zn. ČVS:ORP-1953/OEK-NR-2013, vracia vec a prikazuje mu vo veci konať.

8. Sťažovateľom priznáva trovy právneho zastúpenia, ktoré sú Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre, odbor kriminálnej polície a Okresná prokuratúra Nitra povinní vyplatiť na účet ich právneho zástupcu JUDr. Silvia Rolková, LL.M., advokátka, so sídlom... zriadený v... číslo účtu:... do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

8. Sťažovatelia namietajú, že postupom okresného riaditeľstva a postupom okresnej prokuratúry v napadnutom konaní došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súčasťou sťažnosti sú námietky sťažovateľov, že prerušením trestného stíhania okresným riaditeľstvom a zamietnutím ich sťažností okresnou prokuratúrou došlo k porušeniu ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru samostatne a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 13 a čl. 34 dohovoru.

III.A K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva a postupom okresnej prokuratúry

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05).

10. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) uplatnenie nároku na náhradu škody poškodeným v rámci trestného konania treba považovať za začatie konania podľa príslušných ustanovení sporového poriadku. Hneď ako poškodený uplatní svoj nárok na náhradu škody v trestnom konaní, je to prekážkou, aby si náhradu škody paralelne uplatnil aj v občianskoprávnom konaní. Konanie a rozhodovanie o nároku na náhradu škody v rámci trestného konania vo vzťahu k poškodenému preto spadá pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 18/06, IV. ÚS 44/06).

11. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí Krumpel a Krumpelová v. Slovensko z 5. 7. 2005 (sťažnosť č. 56195/00) uviedol, že poškodené osoby uplatňujúce si nárok na náhradu škody v trestnom konaní majú nárok profitovať zo záruk čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože takéto konanie možno považovať za rozhodujúce na určenie ich „občianskych práv“. Je potrebné poznamenať, že ESLP sa v danom prípade z hľadiska porušenia základných práv sťažovateľov zaoberal ich trestnou vecou, v rámci ktorej nebolo len začaté trestné stíhanie, ale došlo aj ku vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe (napr. III. ÚS 189/06, III. ÚS 324/05).

12. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie vecí v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 95/06).

13. Z uvedeného vyplýva, že možnosť domáhať sa ochrany práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a teda rovnako základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, daná poškodeným v rámci trestného konania je podmienená skutočnosťou uplatnenia nároku na náhradu škody v trestnom konaní, čo možno za určitých podmienok považovať za konanie vo veci poškodeného (v jeho záležitosti). Podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom

rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu. Podľa judikatúry všeobecných súdov, ako aj zo znenia § 46 ods. 3 Trestného poriadku je jednou zo základných podmienok na vyslovenie povinnosti nahradiť škodu, aby poškodený svoj nárok uplatnil proti určitej osobe – obžalovanému. Z uvedeného vyplýva, že vo veci poškodeného sa konanie začína uplatnením si nároku na náhradu škody proti určitej osobe, ktorej určitosť je vyjadrená najskôr vznesením obvinenia.

14. Doterajšia judikatúra ústavného súdu (napr. I. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06, III. ÚS 254/2010, II. ÚS 526/2013, II. ÚS 396/2016) týkajúca sa namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy subjektom majúcim v rámci trestného konania status poškodeného sa ustálila v tom, že poškodený v trestnom konaní, ktoré nedospelo do štádia vznesenia obvinenia konkrétnej osobe, nedisponuje možnosťou domáhať sa vyslovenia porušenia označeného základného práva (napr. I. ÚS 212/07, II. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06). Až vznesenie obvinenia považuje ústavný súd za moment, ktorý poskytuje poškodenému v trestnom konaní možnosť uplatňovať si ochranu proti konkrétnemu možnému pôvodcovi svojho poškodenia, a teda z neho robí „vec“, na prerokovanie ktorej bez zbytočných prietáhov má nárok v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (aj v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru).

15. Ústavný súd, vychádzajúc z už citovanej judikatúry a súčasne z okolností prípadu, posúdil námietku porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva v napadnutom konaní, ako aj postupom okresnej prokuratúry v napadnutom konaní ako zjavne neopodstatnenú. Ide totiž o prípad trestného konania, kde si sťažovatelia ako poškodení svoj nárok na náhradu škody proti obvinenému uplatniť nemôžu, pretože obvinenie konkrétnej osobe, tak ako sami uvádzajú, vznesené nebolo. Táto situácia vylučuje sťažovateľov z možnosti profitovať zo záruk garantovaných čl. 6 ods. 1 dohovoru (ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy).

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol už pri predbežnom prerokovaní pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.B K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru samostatne a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 13 a čl. 34 dohovoru napadnutým uznesením okresného riaditeľstva

17. Sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv uznesením okresného riaditeľstva, ktorým bolo prerušené trestné stíhanie podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku, pretože sa nezistili skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe.

18. Podľa § 228 ods. 6 Trestného poriadku uznesenie podľa odsekov 1 až 5 sa doručuje obvinenému a poškodenému; obvinený a poškodený majú právo proti nemu podať sťažnosť. O sťažnosti proti uzneseniu policajta rozhoduje prokurátor, ktorý vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní [§ 190 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku].

19. Sťažovatelia sú v trestnom konaní v procesnom postavení poškodených, a teda mali právo domáhať sa preskúmania zákonnosti napadnutého uznesenia okresného riaditeľstva podaním sťažnosti. Sťažovatelia svoje právo využili, o ich sťažnostiach rozhodla prokurátorka okresnej prokuratúry rozhodnutím č. k. 4 Pv 137/14/4403-58 z 21. novembra 2017.

20. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ak ústavný

súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porov. I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

21. Vzhľadom na to, že existoval iný orgán, ktorý mal právomoc poskytnúť ochranu tým právam sťažovateľov, ktorých porušenie namietajú, ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

III.C K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru samostatne a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 13 a čl. 34 dohovoru napadnutým uznesením okresnej prokuratúry

22. V tejto časti sťažnosti sťažovatelia namietajú, že k porušeniu ich práv došlo aj uznesením okresnej prokuratúry z 21. novembra 2017 v súvislosti so zamietnutím sťažnosti proti uzneseniu o prerušení trestného stíhania. Tento procesný postup nie je rozhodnutím, ktorým sa končí trestné konanie. Uznesenie o prerušení trestného stíhania je síce inštitút, ku ktorému možno pristúpiť vtedy, ak sa urobili všetky úkony potrebné na zabezpečenie vykonania trestného stíhania a dosiahnutie jeho účelu (§ 228 ods. 7 Trestného poriadku), nie je však rozhodnutím, ktoré je nezvratiteľné. Ak pominie dôvod na prerušenie, v trestnom stíhaní sa pokračuje, o čom rozhodne prokurátor alebo policajt uznesením (§ 228 ods. 5 Trestného poriadku).

23. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom (a v prípadoch ustanovených zákonom iným orgánom) postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

24. Ústavný súd už v rámci rozhodovacej činnosti v obdobných veciach uviedol, že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy či práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03). Oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie proti konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Ústavnému súdu ako nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti nepatrí preskúmavať ich rozhodnutia a postupy, pokiaľ namietané porušenie zákonnosti nemá súčasne za následok aj porušenie základného práva alebo slobody. V obdobných prípadoch tiež ústavný súd vyslovil (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09, II. ÚS 120/2018), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľ'a trestného činu.

25. Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na príslušnom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu (resp. iného orgánu) nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má

každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

26. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

27. Do základného práva na súdnu ochranu však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na súdnu ochranu je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na súdnu ochranu.

28. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi práva na súdnu a inú právnu ochranu, ktorých porušenie sťažovatelia namietajú. Na tomto mieste ústavný súd pripomína, že v danom prieskume nebolo jeho úlohou preverovať úplnosť a správnosť skutkových zistení konajúcich orgánov. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú okresná prokuratúra

vo veci sťažovateľov aplikovala, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry.

29. Ústavný súd poukazuje na relevantné časti napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry, ktorá v odôvodnení konštatovala:

„Nemožno sa stotožniť s názorom sťažovateľov, že vyšetrovateľ neuviedol, akými právnymi úvahami sa pri vydaní rozhodnutia spravoval, resp. odpoveď na otázku, prečo rozhodol práve takto. Podotýkam, že vyšetrovateľ v priebehu vyšetrovania vykonal (aj s prihliadnutím na pokyn dozorujúceho prokurátora, resp. prokurátorky) všetky do úvahy pripadajúce úkony, došlo k vypočutiu viacerých svedkov, ktorí by mohli prispieť k objasneniu veci, avšak všetko bez kladného výsledku smerujúceho k vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe.

████████████████████ ako aj ██████████████████████ poukazujú na to, že síce vyšetrovateľ zabezpečil do vyšetrovacieho spisu správu z Krajského súdu v Nitre (9Co/598/2016), zahrnul ho aj do odôvodnenia predmetného uznesenia, avšak ďalej sa s touto správou nevysporiadal. K uvedenému uvádzam, že povinnosť vyšetrovateľa zisťovať stav konania na okresnom, resp. krajskom súde vyplývala z pokynu prokurátorky zo dňa 19.01.2017, ktorý je pre vyšetrovateľa záväzný a ktorým je povinný sa riadiť. Rozhodnutie v civilnom súde nemá absolútne žiadny vplyv na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti určitej osobe, kde je potrebná subjektívna zodpovednosť konkrétnej osoby, v tomto prípade minimálne nepriamy úmysel.

Ďalej poškodení poukazujú na to, že ██████████████████████ sa pravidelne nezúčastňoval úkonov v trestnom konaní nariadených vyšetrovateľom. K danému možno uviesť, že pokiaľ sa svedok v trestnom konaní, keďže ██████████████████████ mal postavenie svedka, ospravedlní z úkonu naplánovaného vyšetrovateľom, tak musel akceptovať tieto dôvody neúčasti, keďže ich vyhodnotil ako zákonné.

Taktiež uvádzajú, že vyšetrovateľ neskúmal, ako bolo vynaložené s finančnou hotovosťou, ktorú ██████████████████████ vybral v ██████████████████████, v danom prípade nevidím dôvod, prečo by tak mal vyšetrovateľ urobiť. Celé konanie malo byť vykonané v neprospech poškodených, s týmto tvrdením sa absolútne nestotožňujem, mám zato, že vykonaným dokazovaním (ktoré bolo dostatočné v rozsahu § 2 odsek 10 Trestného poriadku) bolo

postupované správne a zákonne, tak ako to predpokladá Trestný poriadok. Podľa poškodeného [REDAKOVANÉ] vedel o tom, že ich uvádza do omylu, uvedené konštatovanie sa nepodarilo absolútne preukázať a ustáliť skutkový stav do takej miery, aby bolo možné vyvodiť trestnú zodpovednosť voči určitej osobe.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra ako nadriadený orgán podľa § 190 odsek 2 písmeno a) Trestného poriadku príslušný o sťažnostiach rozhodnúť podľa § 192 odsek 1 písmeno a), b) Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúmala správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým poškodená podala sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, pričom dospela k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Stotožňujem sa so záverom vec realizujúceho vyšetrovateľa, že v predmetnej veci neboli zistené skutočnosti odôvodňujúce postup podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku, t. j. vznesenie obvinenia konkrétnej osobe, pretože vykonaným dokazovaním sa nepodarilo zistiť skutočnosti dostatočne odôvodňujúce záver, že skutok spáchala konkrétna osoba.

V čase vydania predmetného rozhodnutia je teda potrebné považovať postup vec realizujúceho vyšetrovateľa za správny a zákonný. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považujem napadnuté uznesenie vyšetrovateľa za dôvodné, keďže vykonaným dokazovaním (ktoré bolo dostatočné v rozsahu § 2 odsek 10 Trestného poriadku) neboli zistené skutočnosti odôvodňujúce vykonať trestné stíhanie voči konkrétnej osobe.“

30. Ústavný súd konštatuje, že okresná prokuratúra ako druhostupňový orgán jasne a zrozumiteľne vyjadrila dôvody, pre ktoré sťažnosť sťažovateľov zamietla. Okresná prokuratúra primeraným a v okolnostiach danej veci postačujúcim spôsobom reflektovala na sťažovateľmi vznesené námietky a poskytla im náležitú odpoveď v podobe argumentov majúcich logický charakter. Ústavný súd na základe uvedeného zdôrazňuje, že právny záver okresnej prokuratúry nevykazuje znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlila od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprela ich účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

31. Ústavný súd s úvahami okresnej prokuratúry v okolnostiach danej veci nemá žiadny dôvod polemizovať alebo nahrádzať jej právny názor svojím vlastným. Sťažovatelia nepredkladajú vo svojej sťažnosti žiadnu novú argumentáciu, ktorá by mala ústavnoprávny charakter. V súvislosti s procesnou aktivitou sťažovateľov, ktorí sa dožadujú iného, pre nich priaznivejšieho posúdenia celej veci, ústavný súd konštatuje, že nie je v poradí ďalším orgánom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľov.

32. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom okresnej prokuratúry nestotožňujú, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry. V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľov ústavný súd zdôrazňuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie príslušného súdu alebo iného orgánu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania.

33. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol už pri predbežnom prerokovaní pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov, ktoré sú viazané na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2018